

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Theoretical Analysis of the Concept of Economic Security

Yurii Saponenko ¹

¹ Private Higher Education Establishment "European University" (Ukraine). Graduate Student at the Department of Management and Logistics.

* **Corresponding Author**, e-mail: yusaponenko@e-u.edu.ua

ARTICLE INFO

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2026.4.18](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2026.4.18)

Received:

15 March 2026

Accepted:

19 April 2026

Published online:

22 April 2026

Copyright © 2026 by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

ABSTRACT

Trends in the global economic system are changing dramatically, which is primarily due to local military conflicts. It is impossible to consider trends in the development of Ukraine's economic security without taking into account threats that arise in the external environment. This article analyzes corporate security in Ukraine during the war. The essence of the concepts of sectoral corporate security is revealed. The nature of economic violations is studied. An interpretation of corporate security is given. The study substantiates that sectoral economic security is a state of protection of a specific sphere of social production (for example, mechanical engineering, energy, agricultural or transport sectors) from internal and external threats, which ensures its stable functioning, efficient use of resources, continuous innovative and technological development and high competitiveness in the domestic and world markets. It is established that in the general security hierarchy, it occupies an intermediate place (mesolevel): it is subordinated to the national economic security of the state (macrolevel), but at the same time acts as an integral basis for the security of individual enterprises in this industry (microlevel). It is proven that security should be considered as a multifaceted category: it is the basic need of the system for uninterrupted functioning, its specific state and internal property. At the same time, it is a purposeful activity of structural units to neutralize threats, a special vector of managerial thinking, an element of corporate culture, as well as a synergy of science and the practical art of management. It is proven that the safe state and security of the system are a direct consequence of security-oriented management, the development of internal culture and the implementation of specialized functions. It is substantiated that the effectiveness of this toolkit is determined both by the architecture of the security system itself (personnel competence, technical, legal and resource support), and by the general state of the socio-economic environment, primarily its financial component, which outlines the fundamental content of security and the field of activity of its subjects.

KEYWORDS

economic security, industry, threats, corporate security, safe state, danger, financial security, information and cybersecurity.

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Теоретичний аналіз змісту поняття «Економічна безпека»

Юрій П. Сапоненко ¹ *

¹ ПВНЗ «Європейський університет» (Україна). Аспірант кафедри менеджменту та логістики.

* Автор-кореспондент, e-mail: yusaponenko@e-u.edu.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2026.4.18](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2026.4.18)

Отримана:

15.03.2026 р.

Прийнята:

19.04.2026 р.

Опублікована:

22.04.2026 р.

Авторське право

© 2026 авторів

Цей твір

ліцензовано на

умовах Ліцензії

Creative Commons

«Із Зазначенням

Авторства –

Некомерційна 4.0

Міжнародна»

(CC BY-NC 4.0).

Тенденції світової економічної системи різко змінюються, що перш за все пов'язано із локальними військовими конфліктами. Розглядати тенденції розвитку економічної безпеки України неможливо без урахування загроз, які виникають у зовнішньому середовищі. В даній статті проводиться аналіз корпоративної безпеки України в період війни. Розкривається сутність понять галузевої корпоративної безпеки. Досліджується природа економічних порушень. Дається тлумачення корпоративної безпеки. В дослідженні обґрунтовано, що галузева економічна безпека – це стан захищеності конкретної сфери суспільного виробництва (наприклад, машинобудування, енергетики, аграрного чи транспортного сектору) від внутрішніх та зовнішніх загроз, який забезпечує її стабільне функціонування, ефективне використання ресурсів, безперервний інноваційно-технологічний розвиток та високу конкурентоспроможність на внутрішньому й світовому ринках. Встановлено, що у загальній ієрархії безпеки вона посідає проміжне місце (мезорівень): перебуває підпорядкованою національній економічній безпеці держави (макрорівень), але водночас виступає інтегральним базисом для безпеки окремих підприємств цієї галузі (мікрорівень). Доведено, що безпеку слід розглядати як багатоаспектну категорію: вона є базовою потребою системи у безперебійному функціонуванні, її специфічним станом і внутрішньою властивістю. Водночас це цілеспрямована діяльність структурних підрозділів із нейтралізації загроз, особливий вектор управлінського мислення, елемент корпоративної культури, а також синергія науки та практичного мистецтва управління. Доведено, що безпечний стан та захищеність системи виступають прямим наслідком безпекоорієнтованого менеджменту, розвитку внутрішньої культури та реалізації профільних функцій. Обґрунтовано, що ефективність цього інструментарію обумовлена як архітектурою самої системи безпеки (компетентністю персоналу, технічним, правовим та ресурсним забезпеченням), так і загальним станом соціально-економічного середовища, передусім його фінансовим складником, що окреслює фундаментальний зміст безпеки та поле діяльності її суб'єктів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

економічна безпека, галузь, загрози, корпоративна безпека, безпечний стан, небезпека, фінансова безпека, інформаційна та кібербезпека.

1. Introduction

Під корпоративною безпекою (безпекою суб'єкта господарювання) слід розуміти інтегровану систему захисту комерційної структури від деструктивних ендегенних та екзогенних (внутрішніх і зовнішніх) чинників. Вона виступає гарантом операційної стабільності компанії, недоторканності її ресурсного потенціалу, а також правового захисту корпоративних прав та інтересів, формуючи підґрунтя для безперервного прогресивного розвитку та зміцнення ринкових позицій. З позиції системного аналізу цей феномен виходить за межі суто фізичної охорони об'єктів, трансформуючись у базову функцію стратегічного управління та невіддільну частину внутрішньої культури організації, яка інтегрована у всі управлінські ланки. Безпечний стан та захищеність системи виступають прямим наслідком безпекоорієнтованого менеджменту, розвитку внутрішньої культури та реалізації профільних функцій (таких як фізична охорона чи детективна практика).

Ефективність цього інструментарію обумовлена як архітектурою самої системи безпеки (компетентністю персоналу, технічним, правовим та ресурсним забезпеченням), так і загальним станом соціально-економічного середовища, передусім його фінансовим складником. У своїй сукупності ці чинники формують нові інтегральні якості економічної системи – її автономію (самодостатність) та стійкість. На цій основі організація набуває спроможності превентивно блокувати й нівелювати деструктивні чинники, створюючи надійне підґрунтя для захисту корпоративних інтересів і прав, стабільного розвитку та збереження цілісності АТ як складної підприємницької структури. Саме цей комплекс завдань окреслює фундаментальний зміст безпеки та поле діяльності її суб'єктів.

2. Literature Review

Проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств досліджувалися з різних поглядів ученими: С. Власюк [1], А. Реверчук, Я. Малик та ін. [2], Х. Козаченко, В. Пономарьов та О. Ляшенко [3], В. Шлемко, І. Білько [4], В. Засанський [5–9], О. Тимошенко [10] та іншими. Також частина теоретичних проблем залишається нерозробленою.

3. Problem Statement

Метою статті є проаналізувати науково-теоретичні підходи, щодо визначення поняття «економічна безпека підприємництва». Прослідкувати динаміку розвитку досліджень. Вказати основні напрямки забезпечення економічної безпеки галузі.

4. Methods and Materials

У дослідженні використовуються загальні наукові методи, фундаментальні дослідження та наукові підходи, що охоплюють: систематичний аналіз, синтез та наукову абстракцію для визначення ядра управління в контексті економічної безпеки та деталізації його функціоналу; компаративний аналіз сучасних теоретичних концепцій змісту поняття економічна безпека; ретроспективний аналіз для дослідження історіографії поняття економічної безпеки.

5. Results and Discussion

Втілення національних економічних інтересів відбувається завдяки зростанню економіки та їх охороні шляхом протидії загрозам, які існують у системі економічних відносин, тобто застосування механізмів економічної безпеки.

Відповідно, суттєвою частиною національної безпеки є економічна безпека, котра має свою структуру, внутрішню логіку розвитку та функціонування, засоби дії на всі інші аспекти безпечного існування особистості, суспільства і держави [1, с. 7]. Разом з тим слід відзначити, що у чинному законодавстві України немає чіткого визначення поняття «економічна безпека держави» чи «національна економічна безпека», що породжує невизначеність у діях державного

управлінського апарату і призводить до помилок при формуванні економічного розвитку як країни в цілому, так і її регіонів [1, с. 34].

Більшість дослідників розглядає економічну безпеку держави як спроможність національної господарської системи зберігати стабільність у межах допустимих критичних меж. Ця властивість базується на життєздатності та самодостатності економіки, що дозволяє превентивно блокувати зовнішні й внутрішні загрози. За такого підходу головною функцією безпеки є створення сприятливого середовища для реалізації загальнодержавних економічних інтересів, підтримки постійного зростання та збереження монолітності держави як глобальної економічної структури

Поняття «економічна безпека» вперше було вжито у сучасному розумінні в роки «Великої депресії»: наказ Ф. Д. Рузвельта про створення Федерального комітету з економічної безпеки (1934 р.); 1947 р. прийняття Г. Труменом закону США «Про національну безпеку» [1; 2]. Водночас згідно з дослідженнями Голікова І. В., корені усвідомлення сутності безпеки як «соціально-філософської категорії варто шукати іще у працях XII ст. (словник Робера, 1190 р.), хоча утвердилась у вжитку вона у близькому до сучасного розуміння у період XVI–XVIII ст., коли безпека починає асоціюватись зі станом захищеності у економічному, політичному, соціально-психологічному, культурологічному та інших аспектах» [3, с. 310].

XIX–XX ст. виводять поняття безпеки, у т. ч. економічної безпеки на новий рівень. Зокрема, у післявоєнний період, 60-ті роки XX ст. представники Римського клубу з нових позицій переглянули сутність економічної безпеки, приділяючи увагу насамперед екологічному аспекту даної проблеми та вирішенню конфліктів між бідними і багатими країнами [1–4]. У 70-ті роки XX ст. економічну безпеку визнано важливою складовою безпеки держави та акцентовано на ролі саме економічних методів у забезпеченні національної безпеки [5, с. 18].

В Україні питання економічної безпеки набуло актуальності у 90-х рр. XX ст. Поступово приймалися важливі інститути для досягнення цієї мети, зокрема, Концепція (основи державної політики) національної безпеки України [3; 6].

Принципи формування та оцінювання державної політики у сфері економічної безпеки включають:

- 1) пріоритетність національних інтересів, першочергово – стійке економічне зростання, забезпечення суспільних потреб та захист ресурсів;
- 2) верховенство права, відповідність національному законодавству та вимогам міжнародних договорів;
- 3) пріоритетність дотримання прав та свобод людини і громадянина;
- 4) своєчасність заходів, їх відповідність реальним і потенційним загрозам щодо захисту економічних інтересів;
- 5) чітку диференціацію повноважень між державними органами [4].

Сьогодні у більшості авторів поки що домінує оцінка резильєнтності економічної системи з позиції *життєстійкості*, тобто можливості витримати певний негативний вплив та відновитися після припинення дії негативного чинника чи адаптуватися до функціонування у межах безперервного впливу даного негативного чинника. Такий стан справ призводить до того, що аналіз резильєнтності певної економічної системи (передусім, мезо- або макрорівня) набуває наступних рис:

– оцінка резильєнтності економічної системи здійснюється *postfactum*, тобто. резильєнтність виступає як певний індикатор стану економічної системи після негативного впливу на неї;

– домінування «*post-factum*»-підходу в аналізі призводить до того, що в як критерій оцінки резильєнтності економічної системи виступають «кращі практики», тобто рівень резильєнтності досліджуваної економічної системи визначається її місцем у ранжированому ряду деякої групи економічних систем, обраних для аналізу;

– відсутність об'єктивного критерію оцінки резильєнтності створює складність у справі верифікації факторів, що визначають резильєнтність тієї чи іншої економічної системи, що суттєво обмежує можливості визначення інструментів економічної політики [5].

У зв'язку з цим, домінантою розгляду явища резильєнтності стає життєздатність. Виходячи з визначення економічної системи, можна виділити такі ознаки життєздатності:

- економічна система забезпечує залучення всіх доступних ресурсів для задоволення потреб її бенефіціарів;
- економічна система використовує всі доступні ресурси з максимальною ефективністю;
- економічна система здатна розширювати обсяг доступних ресурсів за допомогою генерації та включення до господарського обігу результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, заміщення використання рідкісних ресурсів менш рідкісними в рамках розширення технологічного поділу праці, виграшу у конкурентній боротьбі з іншими економічними системами;
- економічна система здатна реалізувати описані функції протягом періоду часу, що прагне до нескінченності [5].

У випадку такого підходу до розуміння резильєнтності виключається конфлікт цілей економічної політики, з'являється можливість верифікувати показник резильєнтності економічної системи та фактори підвищення її рівня, сформувати портфель інструментів державної політики, спрямованої на підвищення цього показника [6]. При розглянутих параметрах стійкості як життєздатності, поняття «резильєнтність» і «стійкий розвиток» стають тотожними, адже мова йде про вихід економічної системи на повний рівень використання своїх виробничих можливостей та їх зростання.

Серед основних проявів загроз економічній безпеці – економічні кризи (зменшується ліквідність та прибутковість банків, збільшується кількість неплатоспроможних позичальників, спадає кредитна активність); корупція; загрози тероризму та підвищені ризики кіберзлочинності; зміна інтересів іноземних інвесторів чи природні катастрофи [7].

Для ефективної стабілізації ситуації та захисту системи безпеки в індустріальних країнах розробляються моделі забезпечення стабільного економічного розвитку відповідно до національних правил і законів. Наразі економічна безпека, як і інші види безпеки, розглядається на відповідних рівнях, де кожен нижчий формує базис для наступних через призму ключових загроз та механізмів її забезпечення. При цьому, якщо розглядати її як одне з основних понять сучасної економічної науки, що має системну природу, то і самі небезпеки на різних рівнях економічної системи потрібно аналізувати аналогічним чином – у єдності, взаємозалежності, взаємовпливові [8].

Безпечний стан та захищеність системи виступають прямим наслідком безпекоорієнтованого менеджменту, розвитку внутрішньої культури та реалізації профільних функцій (таких як фізична охорона чи детективна практика) [9].

Ефективність цього інструментарію обумовлена як архітектурою самої системи безпеки (компетентністю персоналу, технічним, правовим та ресурсним забезпеченням), так і загальним станом соціально-економічного середовища, передусім його фінансовим складником. У своїй сукупності ці чинники формують нові інтегральні якості економічної системи – її автономію (самодостатність) та стійкість. На цій основі організація набуває спроможності превентивно блокувати й нівелювати деструктивні чинники, створюючи надійне підґрунтя для захисту корпоративних інтересів і прав, стабільного розвитку та збереження цілісності АТ як складної підприємницької структури. Саме цей комплекс завдань окреслює фундаментальний зміст безпеки та поле діяльності її суб'єктів [10; 11].

Під корпоративною безпекою (безпекою суб'єкта господарювання) слід розуміти інтегровану систему захисту комерційної структури від деструктивних ендогенних та екзогенних (внутрішніх і зовнішніх) чинників. Вона виступає гарантом операційної стабільності компанії, недоторканності її ресурсного потенціалу, а також правового захисту корпоративних прав та інтересів, формуючи підґрунтя для безперервного прогресивного розвитку та зміцнення ринкових позицій [12]. З позиції системного аналізу цей феномен виходить за межі суто фізичної охорони об'єктів, трансформуючись у базову функцію стратегічного управління та невіддільну частину внутрішньої культури організації, яка інтегрована у всі управлінські ланки.

Забезпечення економічної безпеки конкретної галузі (мезорівень безпеки) – це не просто захист окремих заводів, а створення умов для виживання та розвитку всього промислового чи господарського сектору [13].

У сучасному науковому та практичному дискурсі (особливо з урахуванням викликів воєнного стану та глобальних криз) слід приділити увагу таким напрямкам забезпечення економічної безпеки галузі. Створення гнучкої нормативної бази, яка оперативного реагує на

зміни. Захист прав власності підприємств галузі на державному рівні, недопущення монополізації ринку іноземними гравцями. Стимулювання галузі через гарантовані державні закупівлі (особливо актуально для машинобудування, ОПК, енергетики). Мінімізація залежності галузі від критичного імпорту сировини, комплектуючих та обладнання. Створення замкнутих технологічних циклів усередині країни. Стимулювання підприємств до впровадження інновацій, цифровізації процесів та автоматизації (наприклад, розвиток точного машинобудування, мікроелектроніки). Охорона галузевих патентів, розробок, технологій та ноу-хау від промислового шпигунства. Створення інвестиційної привабливості галузі для внутрішніх та іноземних інвесторів (кредитні пільги, гранти, створення індустріальних парків). Моніторинг рівня збитковості та банкрутства в галузі, недопущення хронічного дефіциту обігових коштів на провідних підприємствах. Цільова підтримка критично важливих, але тимчасово збиткових галузевих об'єктів для збереження їхнього потенціалу. Створення альтернативних каналів отримання енергоносіїв, сировини та матеріалів для уникнення зупинки виробництва. Формування безпечних та ефективних маршрутів збуту продукції (як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку). Зниження енергомосткості виробництва у галузі, що зменшує собівартість продукції та залежність від енергетичних криз. Тісна співпраця провідних підприємств галузі з профільними університетами для підготовки кадрів під реальні потреби ринку. Забезпечення належного рівня заробітної плати та безпечних умов праці для уникнення страйків та соціальної напруги всередині трудових колективів. Підтримка виходу вітчизняних підприємств галузі на міжнародні ринки, захист їхніх інтересів перед іноземними регуляторами (економічна дипломатія). Розумний захист внутрішнього ринку від напливу дешевих іноземних товарів-замінників, які можуть знищити вітчизняного виробника. Включення українських підприємств у міжнародну кооперацію як виробників високотехнологічної продукції, а не просто постачальників сировини [14–19].

6. Conclusions

Галузева економічна безпека – це стан захищеності конкретної сфери суспільного виробництва (наприклад, машинобудування, енергетики, аграрного чи транспортного сектору) від внутрішніх та зовнішніх загроз, який забезпечує її стабільне функціонування, ефективне використання ресурсів, безперервний інноваційно-технологічний розвиток та високу конкурентоспроможність на внутрішньому й світовому ринках.

У загальній ієрархії безпеки вона посідає проміжне місце (мезорівень): перебуває підпорядкованою *національній економічній безпеці* держави (макрорівень), але водночас виступає інтегральним базисом для *безпеки окремих підприємств* цієї галузі (мікрорівень).

Доведено, що безпеку слід розглядати як багатоаспектну категорію: вона є базовою потребою системи у безперебійному функціонуванні, її специфічним станом і внутрішньою властивістю. Водночас це цілеспрямована діяльність структурних підрозділів із нейтралізації загроз, особливий вектор управлінського мислення, елемент корпоративної культури, а також синергія науки та практичного мистецтва управління. У межах системного підходу ці дефініції утворюють нерозривну єдність.

Забезпечення безпеки галузі досягається тоді, коли держава (через регулювання та замовлення) та бізнес (через ефективний менеджмент та інновації) діють спільно. Для сучасної України пріоритетом у цьому контексті є переорієнтація від сировинної моделі до індустріальної (де локомотивом виступає високотехнологічне машинобудування) з максимальним акцентом на автономність та обороноздатність.

References

1. Vlasniuk, O. S. (2008). *Teoriia i praktyka ekonomichnoi bezpeky v systemi nauk pro ekonomiku* [Theory and practice of economic security in the system of economic sciences]. Natsionalnyi instytut problem mizhnarodnoi bezpeky (in Ukrainian)
2. Reverchuk, A. Ya., Malyk, Ya. Y., Kulchytskyi, I. I., & Reverchuk, S. K. (Eds.). (2000). *Ekonomichna bezpeka v Ukraini: derzhavy, firmy, osoby* [Economic security in Ukraine: States, companies, individuals]. LfMAUP (in Ukrainian)

3. Kozachenko, H. V., Ponomarov, V. P., & Liashenko, O. M. (2003). *Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta mekhanizm zabezpechennia* [Economic security of the enterprise: Essence and mechanism of ensuring]. Libra (in Ukrainian)
4. Shlemko, V. T., & Binko, I. F. (1997). *Ekonomichna bezpeka Ukrainy: sutnist i napriamky zabezpechennia* [Economic security of Ukraine: Essence and directions of ensuring]. NISD (in Ukrainian)
5. Zasanskyi, V. V., Sharhut, V. I., & Brytskyi, R. M. (2015). Zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky yevropeyskykh derzhav za umov dii sotsialno-ekonomichnykh zahroz [Ensuring economic security of European states under conditions of socio-economic threats]. *Visnyk Cherkaskoho Universytetu. Seriya: Ekonomichni Nauky – Bulletin of Cherkasy University. Series: Economic Sciences*, (12), 25–30. <https://economyjournal.cdu.edu.ua/article/download/389/402> (in Ukrainian)
6. Zasanskyi, V. V., & Kurylina, O. V. (2018). Koruptsiia yak osnova rozpovsiudzhennia tinovoi diialnosti [Corruption as a basis for the spread of shadow activities]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava – Scientific Notes of Lviv University of Business and Law. Seriya ekonomichna. Seriya yurydychna*, (46), 123–129. <https://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/economy/article/view/725> (in Ukrainian)
7. Zasanskyi, V. V., & Babych, R. B. (2019). Innovatsiino-resursnyi potentsial ekonomichnoho rozvytku Ukrainy [Innovation and resource potential of economic development of Ukraine]. *Problemy Systemnoho Pidkhodu v Ekonomitsi – Problems of Systemic Approach in Economy*, 3(71), 47–54. http://www.psae-jrn.nau.in.ua/journal/3_71_1_2019_ukr/3_71_1_2019.pdf (in Ukrainian)
8. Zasanskyi, V. V., & Predborskyi, V. A. (2019). Novitnia demodernizatsiina forma tinizatsii vlady [The latest demodernization form of shadow power]. *Formuvannia Rynkovykh Vidnosyn v Ukraini – Formation of Market Relations in Ukraine*, (12), 7–17. <https://dndiime.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/12-223-2019.pdf> (in Ukrainian)
9. Zasanskyi, V. V., & Predborskyi, V. A. (2020). “Avtonomna” tinova vlada yak zasib tinovoho psevdoreformuvannia [“Autonomous” shadow power as a means of shadow pseudo-reforming]. *Formuvannia Rynkovykh Vidnosyn v Ukraini – Formation of Market Relations in Ukraine*, (6), 7–16. http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2020_6_3 (in Ukrainian)
10. Tymoshenko, O. I., & Zasanskyi, V. V. (2022). Tinova diialnist yak zahroza dlia ekonomichnoi bezpeky pidpriemnytstva [Shadow activity as a threat to economic security of entrepreneurship]. *Ekonomika i Upravlinnia – Economics and Management*, (2), 5–7. <https://doi.org/10.36919/2312-7812.2.2022.05> (in Ukrainian)
11. Zasanskyi, V. V., & Kaliuk, O. M. (2023). Vykorystannia finansovoi zlochynnosti viiskovymy terorystychnymy orhanizatsiiamy [The use of financial crime by military terrorist organizations]. *Ekonomika i Upravlinnia – Economics and Management*, (2), 89–98. <https://doi.org/10.36919/2312-7812.2.2023.89> (in Ukrainian)
12. Zasanskyi, V. V. (1998). *Detinizatsiia ekonomiky v perekhidnykh suspilstvakh: upravlinskyi aspekt* [Shadow economy reduction in transition societies: Managerial aspect]. Politex (in Ukrainian)
13. Kurylina, O. V., Henyk, O. V., Kret, I. Z., & Protsiuk, T. B. (2018). Novitni finansovi tekhnolohii yak instrumenty protydiv ta zapobihannia vidmyvannia dokhodiv, otrymanykh zlochinnyim shliakhom, finansuvannia teroryzmu i finansuvannia rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia [Newest financial technologies as tools for countering and preventing money laundering, terrorist financing and financing of proliferation of weapons of mass destruction]. *Pravo ta Nauky – Law and Sciences*, (1), 34–38. (in Ukrainian)
14. Kurylina, O. V., Sytar, L. Y., & Vizniak, Yu. Ya. (2018). Rezervy pidvyshchennia yakosti trudovoho potentsialu promyslovoho pidpriemstva [Reserves for improving the quality of labor potential of an industrial enterprise]. *Pravo ta Nauky – Law and Sciences*, (2), 21–26. (in Ukrainian)
15. Kurylina, O. V. (2018). Teoretychni osnovy zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky u zmishanij ekonomitsi [Theoretical foundations of ensuring economic security in a mixed economy]. In *Zabezpechennia tsyvilnoi bezpeky v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy – Ensuring civil security in Ukraine: Current state and prospects* (pp. 308–313). Cherkasy (in Ukrainian)
16. Kuzmenko, V. V. (2004). The state as an institution of economic security. *Scientific Papers of DonNTU. Economic Series*, (69), 136–142.
17. Ministry of Economy of Ukraine. (2007). Pro zatverdzhennia Metodyky rozrakhunku rivnia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [On approval of the Methodology for calculating the level of economic security of Ukraine] (Order dated March 2, 2007, No. 60). <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0060665-07> (in Ukrainian)
18. Novikova, O. F., & Pokotylenko, R. V. (2003). Do problemy vyznachennia priorytetiv ta skladovykh natsionalnoi bezpeky Ukrainy [On the problem of determining priorities and components of national security of Ukraine]. *Stratehichna Panorama – Strategic Panorama*, (2), 43–57 (in Ukrainian)
19. Bandurka, O. M., Dukhov, V. Ye., Petrova, K. Ya., & Chervyakov, I. M. (2003). *Osnovy ekonomichnoi bezpeky* [Fundamentals of economic security]. Kharkiv National University of Internal Affairs (in Ukrainian)